

ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՎ

ՎԻՎ/146/2025

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ԳՈՐԾԻ ՎԱՐՈՒՅԹԸ ԿԱՐՃԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ք. Երևան

10 հունիսի 2025թ.

Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը, կազմով՝ Մարիամ Գալստյանի (նիստը նախագահող), Արամայիս Փաշինյանի, Արմեն Մարուխյանի և Լիլիթ Ալեքսանյանի (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) 2025 թվականի հունիսի 10-ին, քննության առնելով «Ամբերդ» Ազգայնական կուսակցության (այսուհետ՝ Կուսակցություն) պաշտոնատար անձ՝ Արտաշես Մկրտչյանի նկատմամբ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգրք) 189.10-րդ հոդվածով նախատեսված զանցանքի հատկանիշներով առերևույթ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ թիվ ՎԻՎ/146/2025 վարչական գործը՝

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

I. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործի վարույթի նախապատմությունը

1.1 Հանձնաժողովը, «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ և 4-րդ կետով սահմանված լիազորությունների շրջանակներում, «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքի (այսուհետ՝ Սահմանադրական օրենք) 28.1-ին հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված պահանջների պահպանվածության ստուգման արդյունքում հայտնաբերել է, որ

Կուսակցությունն իր ղեկավար մարմնում հայտարարատու պաշտոնատար անձանց պաշտոնի նշանակելու կամ պաշտոնից ազատելու մասին տվյալներն (այսուհետ՝ հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստր) օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետում չի լրացրել և ծանուցել Հանձնաժողովին:

1.2 Հանձնաժողովը, 2025 թվականի մայիսի 16-ի թիվ 01/2031/37-2025 գրությամբ, Կուսակցությանը ծանուցել է հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստրը՝ Կուսակցության յուրաքանչյուր հայտարարատու պաշտոնատար անձի պաշտոն ստանձնելու կամ դադարեցնելու համար հիմք հանդիսացող համապատասխան ակտի պատճենի հետ միասին Հանձնաժողով ներկայացնելու վերաբերյալ:

Նույն գրությամբ Արտաշես Մկրտչյանը ծանուցվել է, որ վերոնշյալ տեղեկությունները սահմանված ժամկետում չներկայացնելու դեպքում ծանուցումը ստանալուց հետո՝ 5-րդ աշխատանքային օրը՝ ժամը 16:30-ին հրավիրվում է Հանձնաժողով՝ իր մասնակցությամբ Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտման հատկանիշներով արձանագրություն կազմելու համար, իսկ 10-րդ աշխատանքային օրը՝ ժամը 15:00-ին՝ առերևույթ իրավախախտման հիմքով կազմված արձանագրության և վերաբերելի նյութերի հիման վրա վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությանը մասնակցելու համար: Նշված ծանուցումը Արտաշես Մկրտչյանի կողմից ստացվել է 2025 թվականի մայիսի 20-ին (հիմք՝ AL0127933456AM փոստային առաքանին), սակայն պահանջված տեղեկատվությունը սահմանված ժամկետում Հանձնաժողով չի ներկայացվել:

1.3 2025 թվականի մայիսի 27-ին պատշաճ ծանուցված Արտաշես Մկրտչյանի բացակայությամբ կազմվել է թիվ 93/25 ՎԻՎ արձանագրությունը՝ Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով նախատեսված առերևույթ իրավախախտման հատկանիշներով:

1.4 Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության տեղի և ժամանակի մասին պատշաճ ծանուցված Արտաշես Մկրտչյանի ներկայությամբ 2025 թվականի հունիսի 4-ին՝ ժամը 15:00-ին տեղի է ունեցել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննություն:

1.5 2025 թվականի հունիսի 4-ին Արտաշես Մկրտչյանը գրավոր միջնորդություն է ներկայացրել Հանձնաժողով գործի քննությունը տեղափոխելու մասին՝ վարույթի շրջանակում անհրաժեշտ փաստաթղթերը ներկայացնելու նպատակով, որը բավարարվել է, գործի քննությունը տեղափոխվել է և նշանակվել 2025 թվականի հունիսի 10-ին՝ ժամը 15:00-ին:

1.6 2025 թվականի հունիսի 10-ին Արտաշես Մկրտչյանը Հանձնաժողովի պաշտոնական էլեկտրոնային հասցեին ուղարկել է կուսակցության պաշտանատար անձանց ռեեստրը և հայտնել, որ չի ներկայանալու գործի քննությանը:

1.7 Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության տեղի և ժամանակի մասին պատշաճ ծանուցված Արտաշես Մկրտչյանի բացակայությամբ 2025 թվականի հունիսի 10-ին՝ ժամը 15:00-ին տեղի է ունեցել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննություն:

II. Վարույթի մասնակցի ներկայացրած դիրքորոշում ու պարզաբանումներ

Արտաշես Մկրտչյանը 2025 թվականի հունիսի 4-ին ներկայացել է գործի քննությանը և հայտնել հետևյալը «(...) Հանձնաժողովի գրությունը ստանալուց հետո այցելել եմ Պետական ռեգիստրի գործակալություն և վերցրել կուսակցության պաշտանատար անձանց ռեեստրի տվյալների կրկնօրինակը: Հայտնում եմ, որ ղեկավար կազմի վերջին փոփոխությունը տեղի է ունեցել 2021 թվականին սեպտեմբերին: Միջնորդում եմ մի քանի օրով հետաձգել գործի քննությունը, որի ընթացքում պարտավորվում եմ ներկայացնել պահանջվող տեղեկատվությունը»:

III. Գործի քննության ընթացքում հաստատված հանգամանքները

Հանձնաժողովն ուսումնասիրել է թիվ ՎԻՎ/146/2025 վարչական վարույթում առկա նյութերը, կատարել հանգամանքների քննություն, որի արդյունքում հաստատված է համարում.

3.1 Արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության էլեկտրոնային շտեմարանի տվյալների համաձայն՝ Արտաշես

Մկրտչյանը 2021 թվականի հոկտեմբերի 7-ից հանդիսանում է Կուսակցության ղեկավար մարմնի (վարչության) անդամ:

3.2 Կուսակցության կողմից Կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստրն օրենքով սահմանված կարգով եռօրյա ժամկետում չի ներկայացվել Հանձնաժողով:

3.3 Մինչև վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությունը Կուսակցության կողմից Հանձնաժողով է ներկայացվել Կուսակցության պաշտոնատար անձանց ռեեստրը:

IV. Որոշումն ընդունելու իրավական հիմքերը և հիմնավորումները.

4.1 Սահմանադրական օրենքի 28.1 հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամները, իսկ այլ ղեկավար մարմինների դեպքում այդ մարմնի անդամները (այսուհետ նաև՝ հայտարարատու պաշտոնատար անձինք) պարտավոր են Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով ներկայացնել իրենց գույքի և եկամուտների հայտարարագիր, որի ձևանմուշը և հրապարակման ենթակա տեղեկությունների ցանկը սահմանում է Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը:

4.2 Սահմանադրական օրենքի 28.1 հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ Կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձինք ներկայացնում են պաշտոնը ստանձնելու, դադարեցնելու, ինչպես նաև տարեկան հայտարարագրեր:

4.3 Սահմանադրական օրենքի 28.1 հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ Կուսակցությունն իր ղեկավար մարմնում հայտարարատու պաշտոնատար անձին պաշտոնի նշանակելու կամ պաշտոնից ազատելու մասին եռօրյա ժամկետում ծանուցում է Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին՝ տրամադրելով համապատասխան ակտի պատճենը:

4.4 Օրենքի 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը վարում է հայտարարատու պաշտոնատար անձանց, այդ թվում՝ «Կուսակցությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքով նախատեսված՝ կուսակցությունների ղեկավար մարմինների պաշտոնատար անձանց և հայտարարագրերի, ինչպես նաև հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձանց և հանրային ծառայողների նվերների հաշվառման ռեեստրները.

Նույն օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովի գործառույթն է հայտարարագրման գործընթացը կանոնակարգելը, հայտարարագրերն ստուգելն ու վերլուծելը:

4.5 Օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով, ինչպես նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով՝ հաշվի առնելով սույն օրենքով սահմանված առանձնահատկությունները:

4.6 Օրենսգրքի 14-րդ հոդվածի համաձայն՝ պաշտոնատար անձինք ենթակա են վարչական պատասխանատվության այնպիսի վարչական իրավախախտումների համար, որոնք կապված են կառավարման կարգի, պետական ու հասարակական կարգի, բնության, բնակչության առողջության պահպանության ոլորտում սահմանված կանոնները և մյուս այն կանոնները չպահպանելու հետ, որոնց կատարման ապահովումը մտնում է նրանց պաշտոնեական պարտականությունների մեջ: Սույն օրենսգրքի իմաստով՝ կուսակցության պաշտոնատար անձ է համարվում կուսակցության կանոնադրության կամ այլ փաստաթղթերի հիմքով՝ սույն օրենսգրքով պատասխանատվություն առաջացնող գործողությունների (անգործության) համար պատասխանատու կուսակցության ղեկավար մարմնի անդամը կամ կուսակցության՝ կազմակերպական-տնօրինչական, վարչատնտեսական գործառույթներ իրականացնող պատասխանատու անդամը կամ աշխատողը:

4.7 «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1-ին հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Վարչական վարույթի ընթացքում ծանուցումներն ուղարկվում են փոստային առաքմամբ կամ հանձնվում են առձեռն, իսկ սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում ուղարկվում են էլեկտրոնային փոստի հասցեով կամ հաղորդակցության այլ միջոցներով:

Նույն հոդվածի 9-րդ մասի համաձայն՝ ծանուցումները փոստային առաքմամբ ուղարկվելու դեպքում վարչական վարույթին կցվում է հասցեատիրոջն ուղարկվելու մասին ապացույցը, իսկ պատվիրված նամակով ուղարկվելու դեպքում՝ նաև հասցեատիրոջ կողմից ստացման վերաբերյալ ապացույցը:

4.8 «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական մարմինը պարտավոր է ապահովել փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը՝ բացահայտելով գործի բոլոր, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները:

4.9 Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածի համաձայն պետական մարմինն (պաշտոնատար անձին) իր օրինական գործունեության համար անհրաժեշտ օրենքով նախատեսված տեղեկությունը (տվյալը) չտրամադրելը կամ սահմանված ժամկետում չտրամադրելը կամ ոչ լրիվ ծավալով տրամադրելը կամ աղավաղված տեսքով տրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

4.10 Օրենսգրքի 252-րդ հոդվածի համաձայն՝ մարմինը ապացույցները գնահատում է իր ներքին համոզմունքով, որը հիմնված է գործի՝ իրենց ամբողջությամբ վերցված բոլոր հանգամանքների համակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտման վրա, ղեկավարվելով օրենքով և իրավագիտակցությամբ:

4.11 Օրենսգրքի 244.22-րդ հոդվածի համաձայն՝ Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննում և վարչական տույժեր է նշանակում պետական մարմինը կամ պաշտոնատար անձը, որին համապատասխան տեղեկությունը (տվյալը) պետք է տրամադրվի::

4.12 Օրենքի 26-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Հանձնաժողովը Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի արդյունքում ընդունում է որոշումներ, որոնք կարող են բողոքարկվել «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան՝ դատական կարգով:

4.13 Օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ եթե կատարված վարչական իրավախախտումը նվազ նշանակություն ունի, գործը վճռելու համար լիազորված մարմինը (պաշտոնատար անձը) կարող է խախտողին ազատել վարչական պատասխանատվությունից և բավարարվել բանավոր դիտողությամբ:

4.14 Օրենսգրքի 282-րդ հոդվածի համաձայն՝ քննելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը, մարմինը (պաշտոնատար անձը) ընդունում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝ 1) վարչական տույժ նշանակելու մասին, 2) գործի վարույթը կարճելու մասին: Գործի վարույթը կարճելու մասին որոշում ընդունվում է նաև բանավոր դիտողություն հայտարարելու դեպքում:

Սույն գործով հաստատված փաստական հանգամանքների նկատմամբ կիրառելի իրավական նորմերի վերլուծության արդյունքում Հանձնաժողովն արձանագրում է.

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 21-րդ հոդվածը սահմանել է, որ եթե կատարված վարչական իրավախախտումը նվազ նշանակություն ունի, գործը վճռելու համար լիազորված մարմինը (պաշտոնատար անձը) կարող է խախտողին ազատել վարչական պատասխանատվությունից և բավարարվել բանավոր դիտողությամբ:

Արարքի նվազ նշանակությունը գնահատելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ թեև ձևականորեն արարքը կարող է պարունակել Օրենսգրքով սահմանված արարքի հատկանիշներ, սակայն ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին, հասարակությանը, պետությանն այնպիսի էական վնաս չի պատճառվել, որի հիմքով սահմանված պատասխանատվությունը դիտարկվի համաչափ:

Նվազ կարևորությունը կիրառելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել խախտման բնույթը, դրա որակական կողմը, ինչպես նաև խախտում թույլ տված անձի վերաբերմունքը խախտման նկատմամբ:

Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով նախատեսված դրույթը նպատակ է հետապնդում ապահովել պետական մարմնին (պաշտոնատար անձին) իր օրինական գործունեության համար անհրաժեշտ օրենքով նախատեսված տեղեկության տրամադրումը:

Խախտման հիմքով պատասխանատվություն սահմանելու հարցը որոշելու համար Հանձնաժողովը գտնում է, որ անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր գործով գնահատել, արդյո՞ք տվյալ խախտումը հանգեցրել է նորմով պաշտպանվող իրավահարաբերությունների խաթարմանը: Այս առնչությամբ Էական է խախտման (արարքի) որակական կողմը:

Տվյալ դեպքում Հանձնաժողովը գտնում է, որ թեև Արտաշես Մկրտչյանը Կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստրը օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետում Հանձնաժողով չներկայացնելու արդյունքում թույլ է տվել Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով սահմանված իրավախախտում, այդուհանդերձ նրա կողմից մինչև գործի քննության ավարտը՝ Կուսակցության պաշտանատար անձանց ռեեստրը Հանձնաժողով ներկայացնելու արդյունքում քննարկվող նորմով պաշտպանվող իրավահարաբերությունների էությունը չի խաթարվել, հետևաբար վերջինիս կողմից թույլ տրված խախտումն ունի նվազ նշանակություն :

Ելնելով վերոգրյալից, ղեկավարվելով «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով, 26-րդ հոդվածով, Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 282-րդ հոդվածի 2-րդ կետով և 283-րդ հոդվածով՝ Հանձնաժողովը.

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. Կուսակցության պաշտոնատար անձ Արտաշես Մկրտչյանին ազատել վարչական պատասխանատվությունից և հայտարարել բանավոր դիտողություն՝ կարճելով ՎԻՎ/146/2025 վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի վարույթը:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Արտաշես Մկրտչյանին այն սահմանված կարգով հանձնելու (հանձնված համարվելու) հաջորդող օրվանից:

3. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետում:

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ

ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐՈՂ՝

ՄԱՐԻԱՄ ԳԱԼՍՅԱՆ